

Hortobágyi László (Hortator):

Barokritis 2016

- *fragment of a Cd Liner text* -

Köszönöm *Barokritis* hallgatásod. 1984-ben még nem volt erre technika, úgyhogy megvártam ezüstévek aranyló alkonyát, hogy ne csak kottában, hanem hangképben is megszólaljon. Viszont közben összeomlott a bézs színű jövőkép és multikulti, megvalósult a nyállal és takonnyal telített zombi "*világzene*", ahol újrakolonizálták a tradicionális magaskultúrák tereit, hogy azok habcsók hangszínként feltünjenek a fehérember lehülyített 4/4-es loopjainak utoljára megvalósuló "köznyelvében", miközben minden másként gondolkodó struktúrát - olykor eredeti képviselőik hathatós segítségével - kiírtottak a piaci megfelelés érdekében. Is.

Europában az utolsó kb 1750-ben, míg Indiában 1960-körül lehanyatló közös gyökerű, de más és más csomagolású zenei köznyelv közös "*source kódján*" alapuló magaskulturális zenei nyelv utólagos "összehallása" történik, egy magánmitológikus, de ma már technikailag is demonstrálható formában. A való világban - pedig a legtermészetesebb összefüggés felismerése indokolná ezt - ez már soha nem fog megvalósulni, ezért is marad ez is deviancia az új globális *übergeil "temperált"* zombivilágzenében. Így amikor a barokkal, Európában 1750 körül eltűnik a zenélés speciális improvizatív köznyelve s majd Indiában 1920 körül lehanyatlik a klasszikus zene hasonló magaskulturális gyakorlata, így veszett el az egyetlen közös nevező Kelet és Nyugat között.

A probléma a következő:

A *tanganyikai* vagy a *jávai* "muzikologus" ugye nem jött *gregorián* éneket tanulmányozni, hanem a fehér ember ment el, hogy megfigyelje, mit is kopog az a fekete ember azon a dobon vagy mit csépelnek a *gamelān* zenekar tagjai. Egyébként ez pusztán a gazdasági expanzió okán, csupán melléktermékként történt meg. Ugyan a számítások szerint a *Kelet-Indiai Társaság* 1600-as alapítása és 1947 között körülbelül 2-3 millió bengáliai halt meg az angol ipar következtében, de már 1794-ben *Sir William Jones* tollából olvashattunk az indiai zenéről.

Ebben a folyamatban az a különös, hogy van egy bevezető szakasz - mint annak idején Goethéék *Sturm und Drang* irodalmi-szellemi forradalma -, ahol még hozzáférsz bizonyos dolgokhoz, és van a kimenő szakasz, amit pillanatnyilag most élünk. Ez utóbbi szakasz mintegy harminc-ötven év alatt zajlik le, és ily módon megvalósul az a sivár igazság: ezekből a kultúrákból csak az marad fenn amit a fehér ember megért.

Olyan keveset tudtunk átvenni és megérteni ezekből a kiháló kultúrákból, hogy fel sem tudjuk fogni, mi az ami elveszett.

Az újrakezdésre viszont az a felismerés vezetett, hogy a globalizáció küszöbén meghasadt a történelem valósága - ez nem gyakran esik meg - s kaptunk egy történelmi lehetőséget a világban egyidejűleg létező és létezett zenei nyelvek összehasonlítására és megértésére a megváltozott gondolkodás és a modern technika segítségével. Ez a lehetőség nem csak a zenére volt érvényes. Még az úgynevezett posztmodern, általam *apo-kapitalista* fogyasztói kasztrendszernek tartott struktúra beállta előtt, mielőtt a múlt szivárványos visszfényének vélt tradicionális kultúrák kihaltak volna és egy deformált, kasztosodó nyugati világ épült volna fel: a hatvanas évek utolsó pszichedelikus löketeként volt egy időszak, amikor megszülethetett volna az európai zenekultúrához méltó nagy összehasonlító zenei szintézis-elmélet, a fizikai tudományok *Univerzális Elmélet* kereséséhez hasonlóan. Volt huszonöt-harminc év erre. Soha többet. Előtte a feudális tradicionális kultúrák öntörvényű, átjárhatatlan világa és a polgári társadalom bornírt európacentrikus világképe, utána az előbbiek pusztulását követően az új-globális multikultúra ugyanolyan átjárhatatlan homogén, konform-szűk világa. Ezen a küszöbön, ebben a történelmi menetben bukkant fel először és utoljára ennek az egyébként a létező valóságnak ellentmondó és csak lehetőségében valóságos szintézisnek az esélye. Senki nem vette észre.

(*Hortobágyinak Látszó* 2016, <http://www.guo.hu> és a "*Budavári Kutyák & Cicák*" honlap levelező tagja.)

*

http://guo.hu/?page_id=8483

*

Kirānā Baroque Sangeet 2018

1986-87 – ben elindított és azóta ápolt koncepcióban az Európában 1750-ben (*J.S.Bach* halála), míg Indiában 1960-körül lehanyatló hasonló gyökerű, de más és más “antropológiai csomagolású” zenei köznyelv közös “*source kódján*” alapuló magaskulturális zenei nyelv utólagos “összehallása” történik itt, egy, ma már technikailag is demonstrálható formában.

A való világban – pedig a legtermészetesebb zenetudományi összefüggés felismerése indokolná ezt – ez már soha nem fog megvalósulni.

A barokkal, Európában 1750 körül eltűnik a zenélés speciális improvizatív köznyelve, s majd Indiában 1950 körül lehanyatlak a klasszikus zene hasonló magaskulturális gyakorlata, ekkor veszett el a tradíciók által szabályzott kommunikációs rendszer átmeneti köznyelvstruktúrája, mint egyetlen múltbéli közös

nevező Kelet és Nyugat között

Ebben a darabban tehát a barokk korszak max.1750 ig tartó zenei köznyelvén és az azon alapuló improvizációs technikájának az összeírása valósulna meg a klasszikus észak-indiai *Kirānā* iskola hasonló, zene-kommunikációs magaskultúra struktúrájával. Mindezt nem a hagyományos muzikológia összehasonlító-stiláris megközelítésében, hanem az ember antropológiai azonosságán alapuló zenei viselkedés, létező közös többszöröse alapján. Tehát akár élőben is előadható kompozíciókban felvillantva egy lehetséges – a globális jelen megvalósulásában már soha létre nem jövő – világzene virtuális köznyelvezetének illúzióját.

*

http://guo.hu/?page_id=9828

*

The *Barokritis* 2016 CD it is my private vision-mythology about the common improvisation and structure between the the “*code-systems*” of the baroque musical practice and the classical Indian Music, especially the way of thinking of the vocal and instrumental practice (*bol-tāns*, *bol-bānd*, *ritornello* , etc).

My first composing was ended in 1984 (under title: *Kirānā-baroque*, published in *Transrelica Meccano* LP, 1988) and later the *Gāyan Uttejāk Orchestra* playing live on harpichord and *tablā-tārang* on their tour, mainly my *rāga*_composing in *Rūpaka*, *Chautāla*, *Dhammār*, etc. Unfortunately the new global colloquial musical language deforming these traditions to another and brutal way and it seems to lost the original “*source code*” of these high musical cultures heritages and common roots.

The last living (but dying) colloquial-vernacular musical language now can only be found in the *Arabian-Indian-Indonesian* World on this planet.

Though the extinction of the traditional *Indian* schools (*gharānā*) had already commenced in parallel with the disappearance of the *mahārāja* courts, around the turn of the previous century the general misunderstanding of the classical *Indian* music by “*white man*’s” consumption could also lead to the development of a consumable *Indian* music that was comparable with the global “conform-idiomatism” of the awful pop-*New Age* industry and finally died out about on the symbolical day of *Ustād Vilāyat Khān*’s death (March 13, 2004).

Today it has become a *Tāntric* rectum cleaning and the music of entertainment industry characterized by kitschyworld and wellness-ambient facility that will operate as one of the *Wellness-Neuronetics subdivision* of *Wychi-Exonybm Corporation*.

When in 1580 a choir-master-organist living in the *Netherlands* wrote a *fugue* to which in the majority of the cases he did not add any key-signature, and there was no rhythmic marking out, neither was the way of performance added in *Italian*,

nevertheless a hundred years later, in a distance of 2000 km, it was perfectly performed since the person who wrote it trusted the other person who played it: “*what both of us know, why should be put down*”.

The last “free improvisation” practice of the *European* music based on the huge basic-melody treasury of the reformation *choral* music and on the contemporary improvisational practice of the *organ-cembalo-lute* performances, with (above mentioned) very simple notation system (like *guru-sishya parampara* or the scores of the *gamelān banjar orchestras*, etc). The *European* continental-collective musical language’s general practice died out about on the symbolical day of *J.S. Bach*’s death (July 28, 1750).

(László Hortobágyi 2016, <http://www.guo.hu> and corresponding member of the site “*Puppies and Kittens of Budavār*”)

*

http://guo.hu/?page_id=8483

*

http://guo.hu/?page_id=9828

*